

Bemærkninger til foranstaaende Lovforslag.

Ved Stykgodsudvalgets Opgørelse af Driftsresultaterne paa Himmerlandsbanerne i Driftsaaret 1930—31 viste det sig, at Driften af de to Banestrækninger Hobro—Løgstør og Viborg—Aalestrup, med en Indtægt paa ca. 740 000 Kr. og en Udgift paa 1 480 000 Kr., havde givet et Driftsunderskud paa ca. 740 000 Kr., uden at der var medregnet Udgifter til Afskrivning og Forrentning. I sin Betænkning af Januar 1932 stillede Stykgodsudvalget herefter Forslag til Forenkling af Banernes Drift med det Maal at nedbringe Driftsudgifterne mest muligt uden at bringe Driftsindtægterne i større Fare. De af Udvalget stillede Forslag gik navnlig ud paa en Nedskæring af Køreplanen, saaledes at denne fremtidig kun skulde omfatte 4 Togpar daglig paa hver af Strækningerne, og en gennemført Forenkling af Stationstjenesten med Overgang for de mindre Ekspeditionssteders Vedkommende til Betjening ved private eller til billigere Tjenestemandsbetjening. Udvalget regnede med at kunne nedbringe Driftsudgifterne med ca. 375 000 Kr. aarlig, medens man anslog Risikoen for den af den forringede Toggang sandsynliggjorte Nedgang i Driftsindtægterne til 50 000 Kr. aarlig. Saafremt Udvalgets Forslag blev fuldt gennemført, skulde man kunne regne med en Driftsindtægt paa 690 000 Kr. aarlig og en Driftsudgift paa ca. 1 100 000 Kr. aarlig, altsaa et fremtidig rent Driftsunderskud paa ca. 410 000 Kr. aarlig. Det laa ikke inden for Udvalgets Kommissorium eventuelt at stille Forslag om Banernes Nedlæggelse, men Udvalget pegede i sin Betænkning paa, at det meget store Driftsunderskud, der selv efter en Billiggørelse af Driften vedvarende maatte regnes med, maatte gøre Banernes Nedlæggelse til en nærliggende Mulighed, og stillede derfor ogsaa Forslag om, at man i de kommende Aar skulde følge Resultatet af Driften paa de to Sidebaner for eventuelt senere at kunne tage Stilling til Spørgsmaalet om Driftens fortsatte Opretholdelse, bl. a. fordi det allerede dengang var klart, at en fortsat Drift af Himmerlandsbanerne ud over noyle faa Aar nødvendigt vilde medføre, at Sporet maatte omlægges og forstærkes, hvad der vilde medføre meget betydelige Udgifter.

Stykgodsudvalgets Forslag er i det hele og store blevet gennemført. Toggangen er

nedskaaret til de 4 Togpar daglig, der maa anses for Minimum, naar Driften af Banen overhovedet skal opretholdes paa en trafikalt nogenlunde tilfredsstillende og ogsaa for Økonomien forsvarlig Maade, idet yderligere Nedskæring vil medføre Risiko for større Indtægtstab end Udgiftsbesparelser. Ogsaa Billiggørelsen af Stationstjenesten er i det væsentlige gennemført.

Man har nu opgjort Driftsresultatet paa Himmerlandsbanerne for de to seneste Driftsaar 1932—33 og 1933—34. Driftsindtægterne har udgjort henholdsvis ca. 420 000 Kr. og ca. 400 000 Kr. Driftsudgifterne — ekskl. Udgifter til Afskrivning og Forrentning — har udgjort henholdsvis ca. 975 000 Kr. og ca. 1 065 000 Kr. Stigningen i Driftsudgifterne fra 1932—33 til 1933—34 skyldes den Omstændighed, at det paa Grund af Banens daarlige Overbygning, jfr. herom nærmere nedenfor, har været tvungende nødvendigt at anvende ca. 120 000 Kr. til Sporforstærkning. Det rene Driftsunderskud paa Himmerlandsbanerne har saaledes i de to sidste Driftsaar udgjort henholdsvis ca. 555 000 Kr. og ca. 665 000 Kr. Selv om man vilde gaa den Vej at holde Sporforstærkningsudgifterne uden for Driftsbudgettet — mod tilsvarende Belastning af Anlægsbudgettet og dermed forøget Afskrivning og Forrentning, jfr. nedenfor — vilde Driftsunderskudet i 1933—34 dog have andraget paa det nærmeste 550 000 Kr. Naar dette Resultat ligger væsentlig ringere end af Stykgodsudvalget anslaaet, skyldes dette, at Driftsindtægterne i overordentlig Grad har svigtet. Dette belyses yderligere ved en Sammenligning med Driftsindtægterne paa Statsbanenettet i sin Helhed. For disse bevirker den herskende Krise og de vanskelige Erhvervsforhold Udsving, der i Procenter kan opgøres saaledes:

Fra	til	Personbefordring pCt.	Godsbe- fordring pCt.
1930-31	1932-33 ...	Nedg. 16,8	Nedg. 29,8
1932-33	1933-34 ...	Opg. 9,9	Opg. 5,8
1930-31	1933-34 ...	Nedg. 8,6	Nedg. 25,8

For de Indtægters Vedkommende, der efter de anvendte Beregningsprincipper tillægges *Himmerlandsbanerne*, er Tallene følgende: